

|                                                             |                                                                                                                              |
|-------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>SỞ GIÁO DỤC ĐÀO TẠO<br/>BẮC NINH</b><br>(Đề có 01 trang) | <b>ĐỀ THI THỬ TỐT NGHIỆP NĂM HỌC 2024 - 2025</b><br><b>MÔN: NGỮ VĂN</b><br>(Thời gian: 120 phút, không kể thời gian phát đề) |
|-------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)**

**Đọc đoạn trích:**

(1) Đâu phải bây giờ  
mới từ biển mà đi  
đất nước mấy ngàn,  
mấy ngàn năm bão tố  
biển của ta, lại nhiều hơn sóng dữ  
đừng nghĩ ai, bé nhỏ trước muôn trùng...  
(2) Ông cha mình đã từ biển mà đi  
vấn rành rọt sáng soi từng hải lý  
những luồng lạch nông, sâu  
thuộc lòng như chữ nghĩa  
bao lớp người đi giữ đảo, không về...  
biển lặng giấu những nỗi niềm xa thẳm  
ru lời ru vô tận dưới lòng sâu  
mỗi đảo nhỏ,  
hóa thành ngọn nến  
thắp linh thiêng rừng rực trời sao...

(3) Bây giờ, lại từ biển mà đi  
biển là đất, đất liền với biển  
đất giàu lên, biển cũng giàu lên  
đất đã mạnh, biển trời thêm mạnh  
Đừng nghĩ ai,  
bé nhỏ trước muôn trùng  
chẳng kể nào,  
tát được bể Đông!

(Từ biển mà đi, Trịnh Công Lộc,  
Viết & Đọc Chuyên đề mùa thu 2024, NXB  
Hội nhà văn, 2024, tr.232)

**Thực hiện các yêu cầu:**

**Câu 1.** Chỉ ra dấu hiệu để nhận biết thể thơ của đoạn trích.

**Câu 2.** Xác định dòng thơ sử dụng biện pháp tu từ nói giảm nói tránh trong đoạn (2).

**Câu 3.** Nhận xét mối quan hệ giữa *biển* và *đất* trong đoạn (3).

**Câu 4.** Nêu sự vận động cảm xúc của nhân vật trữ tình được thể hiện trong đoạn trích.

**Câu 5.** Từ nội dung đoạn trích, hãy rút ra thông điệp có ý nghĩa nhất với anh/chị. (Trình bày khoảng 5 đến 7 dòng).

**II. VIẾT (6,0 điểm)**

**Câu 1. (2,0 điểm)**

Viết đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) phân tích hình ảnh *biển của ta* qua cảm nhận của nhân vật trữ tình trong đoạn trích ở phần Đọc hiểu.

**Câu 2. (4,0 điểm)**

Mục tiêu là bản đồ dẫn đường và cho bạn thấy điều gì là có thể trong đời (Les Brown).

Từ gợi dẫn trên, anh/chị hãy viết bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) bàn về vấn đề: *xác lập mục tiêu của thế hệ trẻ ngày nay*.

-----HẾT-----

| <b>SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO<br/>BẮC NINH</b><br>(HDC có 03 trang) |     | <b>HƯỚNG DẪN CHẤM</b><br><b>ĐỀ THI THỬ TỐT NGHIỆP NĂM HỌC 2024 - 2025</b><br><b>Môn: NGỮ VĂN</b> |            |
|-----------------------------------------------------------------|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| Phần                                                            | Câu | Nội dung                                                                                         | Điểm       |
| I                                                               |     | <b>ĐỌC HIỂU</b>                                                                                  | <b>4,0</b> |
|                                                                 | 1   | - Dấu hiệu xác định thể thơ tự do của đoạn trích là số chữ trong các dòng không bằng nhau.       | 0,5        |

|           |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |      |
|-----------|-------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
|           |             | <b>Hướng dẫn chấm:</b> Mỗi nội dung trả lời đúng đạt 0,25 điểm.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |      |
|           | 2           | Dòng thơ sử dụng biện pháp tu từ nói giảm nói tránh: Bao lớp người đi giữ đảo, không về...<br><b>Hướng dẫn chấm:</b> HS trích dẫn cả dòng thơ đạt 0,5 điểm.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 0,5  |
|           | 3           | - Mối quan hệ giữa <i>biển</i> và <i>đất</i> : biển là đất, gắn liền với đất; đất giàu mạnh thì biển cũng giàu mạnh.<br>- Nhận xét: mối quan hệ gắn bó mật thiết, không thể tách rời giữa <i>biển</i> và <i>đất</i> ; từ đó khơi gợi ở mỗi người ý thức trách nhiệm giữ gìn và bảo vệ biển đảo quê hương.<br><b>Hướng dẫn chấm:</b><br>- HS trả lời đúng mỗi nội dung trong mối quan hệ của biển và đất đạt 0,25 điểm;<br>- HS trả lời đúng mỗi nội dung trong phần nhận xét đạt 0,25 điểm;<br>- HS có cách diễn đạt tương đương đạt điểm tối đa.                                                                                                                    | 1,0  |
|           | 4           | - Sự vận động cảm xúc của nhân vật trữ tình được thể hiện trong đoạn trích:<br>+ Tự hào, biết ơn trước công lao của cha ông mình trong quá trình chinh phục, phát triển, bảo vệ, khẳng định chủ quyền biển đảo trong quá khứ.<br>+ Tin tưởng vào sự giàu mạnh, phát triển của đất nước, biển đảo quê hương trong hiện tại, ý thức được trách nhiệm của thế hệ trẻ đối với Tổ quốc.<br><b>Hướng dẫn chấm:</b><br>- HS trả lời đúng mỗi nội dung đạt 0,5 điểm;<br>- HS có cách diễn đạt tương đương đạt điểm tối đa.                                                                                                                                                   | 1,0  |
|           | 5           | HS nêu được thông điệp có ý nghĩa với bản thân, có lí giải phù hợp, thuyết phục, bám sát nội dung đoạn trích.<br>Có thể theo hướng sau: Luôn biết ơn, ghi nhớ công lao của thế hệ đi trước trong công cuộc xây dựng và bảo vệ biển đảo; có ý thức bảo vệ chủ quyền biển đảo, có trách nhiệm phát triển những tiềm lực của biển đảo trong hiện tại và tương lai;...<br><b>Hướng dẫn chấm:</b><br>- HS nêu được thông điệp có ý nghĩa với bản thân: đạt 0,5 điểm;<br>- HS đưa ra được lí giải phù hợp, thuyết phục, bám sát nội dung văn bản đạt 0,5 điểm; đưa ra lí giải nhưng thiếu thuyết phục đạt 0,25 điểm;<br>- HS có cách diễn đạt tương đương đạt điểm tối đa. | 1,0  |
| <b>II</b> | <b>VIẾT</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |      |
|           | 1           | <b>Viết đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) phân tích hình ảnh <i>biển của ta</i> qua cảm nhận của nhân vật trữ tình trong văn bản phần Đọc hiểu.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 2,0  |
|           |             | a. Xác định được yêu cầu về hình thức, dung lượng của đoạn văn<br>Đảm bảo yêu cầu về hình thức, dung lượng (200 chữ) của đoạn văn. Học sinh có thể trình bày đoạn văn theo cách diễn dịch, quy nạp, phối hợp, móc xích hoặc song hành.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 0,25 |
|           |             | b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận<br>Hình ảnh <i>biển của ta</i> qua cảm nhận của nhân vật trữ tình.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 0,25 |
|           |             | c. Viết được đoạn văn nghị luận đảm bảo các yêu cầu<br>Lựa chọn các thao tác lập luận phù hợp, kết hợp chặt chẽ lí lẽ và dẫn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 1,0  |

|   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |      |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
|   | <p>chứng trên cơ sở đảm bảo các nội dung sau:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Hình ảnh <i>biển</i> trong quá khứ <i>nhiều sóng dữ</i>, hiểm nguy,...; <i>ông cha mình</i> đã gấn bó, lao động, hi sinh để xây dựng và bảo vệ biển.</li> <li>- Hình ảnh <i>biển</i> ngày nay <i>giàu lên, thêm mạnh</i>; thế hệ trẻ cần biết ơn, tự hào và ý thức được trách nhiệm của mình trong công cuộc bảo vệ, phát triển biển đảo.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |      |
|   | <p><i>d. Diễn đạt</i><br/>Đảm bảo chuẩn chính tả, dùng từ, ngữ pháp tiếng Việt, liên kết câu trong đoạn văn.<br/><b>Hướng dẫn chấm:</b> Không cho điểm nếu bài làm mắc quá nhiều lỗi chính tả, ngữ pháp.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 0,25 |
|   | <p><i>đ. Sáng tạo</i><br/>Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.<br/><b>Hướng dẫn chấm:</b><br/>- HS huy động được kiến thức và trải nghiệm của bản thân để bàn luận về vấn đề cần nghị luận; có cách nhìn riêng, mới mẻ về vấn đề nghị luận; có sáng tạo trong viết câu, dựng đoạn, làm cho lời văn có giọng điệu, hình ảnh.<br/>- Đáp ứng được 02 yêu cầu trở lên: 0,25 điểm.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 0,25 |
| 2 | <p><b>Mục tiêu là bản đồ dẫn đường và cho bạn thấy điều gì là có thể trong đời (Les Brown).</b><br/><b>Từ gợi dẫn trên, anh/chị hãy viết bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) bàn về vấn đề: xác lập mục tiêu của thế hệ trẻ ngày nay.</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 4,0  |
|   | <p><i>a. Đảm bảo bố cục và dung lượng của bài văn nghị luận</i><br/><i>Đảm bảo yêu cầu về bố cục và dung lượng (khoảng 600 chữ) của bài văn.</i></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 0,25 |
|   | <p><i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận:</i><br/>Xác lập mục tiêu của thế hệ trẻ ngày nay.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 0,5  |
|   | <p><i>c. Viết được bài văn nghị luận đảm bảo các yêu cầu:</i><br/>Lựa chọn được các thao tác lập luận phù hợp; kết hợp nhuần nhuyễn lí lẽ và dẫn chứng; trình bày được hệ thống ý phù hợp theo bố cục ba phần của bài văn nghị luận. Có thể triển khai theo hướng:<br/>* Mở bài: Giới thiệu vấn đề nghị luận.<br/>* Thân bài:<br/>- Giải thích:<br/>+ Mục tiêu là những mong muốn, dự định của con người trong cuộc sống.<br/>+ Xác lập mục tiêu là bản đồ dẫn đường, giúp ta xác định được phương hướng, hoạch định được những kế hoạch phù hợp, vươn tới sự thành công, là kỹ năng quan trọng, cần có ở thế hệ trẻ ngày nay.<br/>- Bàn luận:<br/>+ Xác lập mục tiêu tạo ra động lực, sức mạnh vượt qua khó khăn, thử thách, hoàn thiện chính mình, nuôi dưỡng đam mê, khát vọng, sống có ý nghĩa,...<br/>+ Để xác lập mục tiêu, giới trẻ cần hiểu rõ và đánh giá đúng khả năng của bản thân; có ý chí, quyết tâm thực hiện mục tiêu đến cùng; xây dựng kế hoạch khoa học, hợp lí, phù hợp với hoàn cảnh;...<br/>+ Người biết xác lập mục tiêu sẽ lan tỏa lối sống tích cực, cống hiến trong xã hội, cộng đồng.</p> | 2,5  |

|                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |             |
|------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
|                  | <p>- Mở rộng, trao đổi quan điểm trái chiều hoặc ý kiến khác: không nên đặt ra quá nhiều mục tiêu trong cùng một thời điểm, hoặc xác lập các mục tiêu thiếu tính thực tế, không xuất phát từ mong muốn và nguyện vọng bản thân; phê phán lối sống lười biếng, không có mục tiêu, dự định cho tương lai,...</p> <p>* Kết bài: Khái quát vấn đề nghị luận.</p> <p><b>Lưu ý:</b> HS có thể bày tỏ suy nghĩ, quan điểm riêng nhưng phải phù hợp với chuẩn mực đạo đức và pháp luật.</p> |             |
|                  | <p>d. Diễn đạt</p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, dùng từ, ngữ pháp tiếng Việt, liên kết văn bản.</p> <p><b>Hướng dẫn chấm:</b> Không cho điểm nếu bài làm mắc quá nhiều lỗi chính tả, ngữ pháp.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0,25        |
|                  | <p>đ. Sáng tạo</p> <p>Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.</p> <p><b>Hướng dẫn chấm:</b></p> <p>- HS huy động được kiến thức và trải nghiệm của bản thân để bàn luận về vấn đề cần nghị luận; có cách nhìn riêng, mới mẻ về vấn đề nghị luận.</p> <p>- Đáp ứng được 02 yêu cầu trở lên: 0,5 điểm.</p>                                                                                                                                            | 0,5         |
| <b>Tổng điểm</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <b>10,0</b> |